

พระธรรม พระธาตุ

ปัจจุบันนี้พุทธศาสนิกชนนิยมกราบไหว้บูชาพระธาตุกันเป็นอย่างมาก พระสงฆ์จากวัดต่างๆ ในประเทศไทยต่างชวนถวายพรารณาจะให้ มีพระธาตุมาไว้บูชาที่วัดของตน เจ้าอาวาสบางวัดถึงกับเปิดวัดแจกพระธาตุกันแบบไม่หมดไม่สิ้น พระสงฆ์บางรูปเก่งไปกว่านั้นอีก แค่สะบัดหญ้าการคน้ำมนต์พระธาตุก็หลุดตามน้ำมนต์ออกมาทุกครั้ง ส่วนจะช้อนพระธาตุไว้ในหญ้าคาหรือเป็นความสามารถพิเศษของพระรูปนั้นเองก็สุดจะคาดเดา พระสงฆ์บางรูปกล้าอวดอ้างความวิเศษของตนถึงขนาดว่า ตอนนีั้กระดูกของตนเองได้แปรสภาพกลายเป็นพระธาตุไปหมดแล้ว สร้างความฉงนสนเท่ห์แก่ผู้ที่มีแต่ศรัทธาโดยไม่ต้องใช้โยนิโสมนสิการใคร่ครวญยิ่งนัก

เมื่ออาตมาพักอยู่ที่วัดอุโมงค์ มีพุทธศาสนิกชนที่คุ้นเคยพากันมาเยี่ยมสนทนาธรรมกันหลายเรื่องหลายประเด็น แล้วถามว่าขณะนี้พระสงฆ์แจกพระธาตุกันเต็มบ้านเต็มเมือง จะเป็นพระธาตุของพระพุทธเจ้าหรือพระธาตุของพระอรหันต์องค์ใดกันแน่ เพราะปริมาณที่นำมาแจกมากมายเหลือเกิน

อาตมาตอบคำถามของอุบาสกคนนี้ไปว่า อาตมามีความรู้เรื่อง

พระธาตุแบบที่เขาแจกจ่ายกันทั่วบ้านทั่วเมืองแบบไม่มีข้อจำกัดนี้ น้อยมาก แต่อาตมาพอจะมีความรู้ตามที่ได้เล่าเรียนมาและประสบการณ์ตรงที่ผ่านการพบเห็นมาจากดินแดนพุทธภูมิ จะได้เล่าตามที่ ได้พบ ได้เห็น ได้ทราบ ได้รู้มา

ก่อนที่พระพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน พระอานนท์ ทูลถามว่า **จะปฏิบัติต่อพระบรมสารีริกธาตุของพระองค์อย่างไร**

พระพุทธเจ้าตรัสว่า **ให้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุของพระองค์ไปบรรจุไว้ในสถูปที่หนทางสี่แพร่งเวลาใครเดินทางผ่านไปผ่านมาจะได้กราบไหว้บูชาจะได้ประสบบุญเป็นอันมากและจะได้ธรรมสังเวช**

บุญที่สำเร็จมาจากการกราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุได้แก่ ความปลื้มใจ กล่าวคือเมื่อใดใครได้กราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าแล้วทำให้รำลึกถึงพระพุทธเจ้า มีจิตใจบริสุทธิ์ผ่องแผ้วด้วยพุทธานุสติ เมื่อจิตบริสุทธิ์ผ่องแผ้ว บริสุทธิ์ สดใส มั่นคง เพราะการกราบไหว้บูชาพระบรมสารีริกธาตุในขณะนั้น เรียกว่า จิตเป็นบุญ

เมื่อได้กราบไหว้บูชาพระบรมสารีริกธาตุแล้วจะเกิดธรรมสังเวช นั้นหมายความว่าเมื่อจิตบริสุทธิ์ผ่องแผ้วเป็นบุญแล้ว ได้

พิจารณาเห็นอนิจจังคือความไม่เที่ยง ทุกขัง ทนอยู่ได้ยาก และ
อนัตตา ความไร้ตัวตนแห่งสรรพสิ่ง แม้แต่พระสรีระของ
พระพุทธเจ้าผู้พ้นแล้วจากความทุกข์ทั้งปวงก็ยังคงต้องคืนสู่ธรรมชาติ
ดั่งสังขารทั้งหลายทั้งปวง ดั่งที่พระองค์ตรัสพระปัจฉิมโอวาทว่า
**ดูกรภิกษุทั้งหลาย สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมไปเป็น
ธรรมดา ท่านทั้งหลายจงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด**
นี่คือพระวาจาในครั้งสุดท้ายของพระตถาคตเจ้า

เมื่อพิจารณาเห็นธรรมสังเวชแล้วย่อมก่อให้เกิดความไม่
ประมาท ดำรงชีวิตอยู่อย่างมีสติตามหลักคำสอนของพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่นและผู้เบิกบาน

ลักษณะของพระบรมสารีริกธาตุเป็นอย่างไร

คำว่า สารีริกธาตุ ก็บ่งบอกลักษณะไว้
อย่างชัดเจนว่า พระธาตุของพระพุทธเจ้าที่มี
ขนาดเท่าเมล็ดข้าวสารหรืออาจจะเล็กกว่านั้น
อาตมาเคยได้กราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุ
อย่างน้อยสามแห่งคือ ที่พิพิธภัณฑสถานเมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดียและ
ที่พระคันชุกฎีกาลัยฉัมเมกสถูป อันเป็นสถานที่แสดงพระปฐมเทศนา
แก่ปัญจวัคคีย์ ซึ่งพระภิกษุชาวศรีลังกาผู้ดูแลพระบรมสารีริกธาตุเป็น

ผู้นุเคราะห์นำไปชมและได้นำมาวางบนศรีษะเป็นการแสดงความเคารพอย่างสูง ได้รับปีติจากการได้สัมผัสพระบรมสารีริกธาตุไม่น้อย และบนเจดีย์ที่ประดิษฐาน ณ วัดสระเกศ

ลักษณะของพระบรมสารีริกธาตุในสายตาตนเองที่ได้เห็นทั้งสองแห่งก็เหมือนชิ้นกระดูกมนุษย์ทั่วไป ไม่ได้แวววาวเป็นผลึกแก้วดั่งที่กล่าวขวัญกันในประเทศไทยแต่ประการใด เพียงแต่พุทธศาสนิกชนเรียกกระดูกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าเป็นพระบรมสารีริกธาตุด้วยความเคารพอย่างสูงในฐานะที่พระองค์ได้เข้าถึงโลกุตระธรรมอันสูงส่ง เพราะพระพุทธรเจ้าได้ค้นพบพระธรรมกระดูกของพระองค์จึงได้รับการยกย่องด้วยความเคารพว่า พระธาตุสิ่งที่ทำกระดูกให้เป็นพระธาตุก็คือ พระธรรมนั่นเอง พุทธศาสนิกชนที่เคารพศรัทธาในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงควรให้ความสนใจศึกษาและปฏิบัติพระธรรมที่พระองค์ได้ทรงค้นพบและนำมาแสดงไว้ควบคู่กันไป เพราะพระธรรมมีอยู่คู่โลก ดั่งที่พระพุทธรเจ้าตรัสว่า **พระองค์จะอุบัติหรือไม่อุบัติก็ตาม พระธรรมมีอยู่ก่อนแล้ว**

ก่อนที่พระพุทธรเจ้าจะปรินิพพานยังตรัสว่า **พระธรรมคือพระบรมศาสดาแทนพระองค์ ตราบใดที่ยังปฏิบัติธรรมอยู่ก็**

ถือว่ายังอยู่กับพระบรมศาสดาตราบนั้น หรือพระองค์ตรัสว่า **ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นเรา** ก็มีความหมายว่า เมื่อพุทธบริษัทได้เห็นธรรมคือความจริงอันประเสริฐ เช่น เห็นความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ และเป็นอนัตตา ก็คือการเห็นพระพุทธเจ้านั่นเอง พระพุทธเจ้าองค์แท้และพระธรรมจึงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า **จงมีธรรมเป็นที่พึ่ง มีธรรมเป็นที่ระลึก และเมื่อพึ่งพระธรรมและมีพระธรรมนำทางแล้ว พระธรรมจะมีในตน** พระองค์จึงตรัสว่า **จงมีตนที่มีพระธรรมนำนั้นแหละเป็นที่พึ่ง เมื่อพึ่งธรรมะได้ก็พึ่งตนเองได้**

สถานที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่ไปกราบไหว้ได้ง่ายอีกแห่งหนึ่งคือ พระบรมสารีริกธาตุที่ประดิษฐานไว้บนภูเขาทอง วัดสระเกศ กรุงเทพมหานคร ที่มีความสวยงามโดดเด่นเป็นสง่า ปัจจุบันนี้มีพุทธศาสนิกชนได้รู้ ได้เข้าใจว่า พระบรมสารีริกธาตุที่นี้เป็นของแท้เพราะได้รับจากรัฐบาลอินเดียที่มอบมาให้ประเทศไทย ในฐานะเป็นดินแดนที่พระพุทธศาสนามั่นคงและรุ่งเรืองที่สุดในโลก

การที่พุทธศาสนิกชนนิยมกราบไหว้บูชาพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้านั้นเป็นที่น่าอนุโมทนาอย่างยิ่ง แต่สิ่งที่จะต้องทำควบคู่กันไปเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์แห่งการบูชาคือ ต้องปฏิบัติ

ธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย เพื่อจะได้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข
 ดังพระพุทธรูปที่ว่า **ธัมโม สุจิณฺโณ สุขมาวหาติ**
พระธรรมที่ประพฤติดีแล้วนำความสุขมาให้

เมื่อได้กราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุอย่างถูกต้อง ถูกเวลา ถูกสถานที่แล้ว ต้องปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย จะได้ชื่อว่า นอกจากได้บูชาพระองค์ด้วย อามิสแล้ว ยังได้บูชาด้วยการปฏิบัติด้วย ซึ่งการปฏิบัติบูชาตัวเองที่ พระพุทธเจ้าทรงตรัสยืนยันไว้ว่าจะเป็นทางแห่งความสุขแท้และช่วยให้พระพุทธรูปศาสนายั่งยืนสืบไป

31 สิงหาคม 2554

วัดอุมงค์ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

ดร.พระมหาจรรยา สุทธิญาโณ

เจ้าอาวาสวัดลอยฟ้า (Sky temple no boundary)

www.skytemple.org